

ECZEEM BIJ KINDEREN

Eczeem is een niet besmettelijke, chronische huidaandoening die gepaard gaat met roodheid, zwellingen, vocht (vochtblaasjes en vochtafscheiding) en kloofjes. Het belangrijkste kenmerk is de jeuk, die hevig kan zijn. Vaak zo erg dat men er "gek" van wordt. Door het wrijven en krabben wordt het eczeem mede in stand gehouden. In Nederland hebben ± 400.000 mensen constitutioneel eczeem. De aandoening staat hiermee op de vierde plaats in de top 10 van chronische aandoeningen. Bij kinderen is het na astma zelfs de belangrijkste chronische aandoening.

Uitingsvormen van eczeem:

Constitutioneel dermatitis

Constitutionele dermatitis wordt door een antigeen- antilichaamreactie veroorzaakt en is een uiting van allergie. Vaak komen er in de familieanamnese allergieën voor. Deze aandoening komt bij kinderen van elke leeftijd voor. Bij kinderen onder de twee jaar is een overgevoeligheid voor voedingsmiddelen een mogelijke oorzaak. Veel kinderen groeien over hun overgevoeligheden heen en worden immuun voor de allergenen. Sommigen houden hun eczeem ook op de volwassen leeftijd. Ongeveer de helft van de kinderen ondervindt op latere leeftijd allergische reacties in de vorm van hooikoorts of astma.

Dauwworm

Dauwworm is een acute vorm welke zich met name uit in het gelaat (wangen en achter de oren), de behaarde hoofdhuid en soms ook in de lichaamsplooiën. Tevens zie je ook vaak rode geïrriteerde plekken op de wangen.

De symptomen van dauwworm beginnen meestal pas als de baby enkele maanden oud is.

Chronisch Constitutioneel eczeem

Dit eczeem ontwikkelt zich bij wat oudere kinderen vooral in de elleboogholten, de knieholten en de liezen. De huid ziet grijs-wit en is droog en schilferig. De huid is vaak verdikt door het krabben.

Seborroïsch eczeem

Dit is een chronische, schilferende huidaandoening die ws. wordt veroorzaakt door een defect in de aanmaak en afscheiding van talg. Bij zuigelingen kan dit leiden tot "berg": dikke korstvorming op de behaarde hoofdhuid. Soms breidt het eczeem zich uit tot achter de oren en later tot grote gebieden van de huid. Sommige plekken scheiden vocht af. Andere zijn schilferig, rood en droog. Er is weinig of geen jeuk. Seborroïsch eczeem wordt veroorzaakt door een gist/schimmel en kan vaak goed behandeld worden met een gist/schimmeldodende shampoo.

Contacteczeem

Contacteczeem is een acuut overgevoeligheidseczeem, veroorzaakt door stoffen die in contact komen met de huid of slijmvliesen. Plantaardige stoffen, voedingsmiddelen, huishoudmiddelen, insectenbeten, medicijnen, warm en koud weer en sterke emoties kunnen deze huidreacties teweeg brengen. Meest voorkomende plaatsen zijn: onbedekte delen van de huid en de slijmvliesen. Symptomen lopen uiteen van een voorbijgaande roodheid tot hevige jeuk met blaasjes, bulten, plaatselijk opgezwollen lippen, oogleden, gezicht en handen.

Contacteczeem is een op zich staande vorm van eczeem. Je ziet deze vorm over het algemeen pas op oudere leeftijd.

Behandeling van eczeem: Huidverzorging

Een goede conditie van de huid bij eczeem is essentieel. Om de huid in goede conditie te brengen en te houden moet je haar dagelijks verzorgen. Dit om verergering van het eczeem te voorkomen, waardoor er minder medicinale zalf en evt. andere geneesmiddelen nodig zijn.

Tips en adviezen mbt huidverzorging:

- liever niet douchen, maar een bad met ruim olie
- gebruik lauw water in plaats van warm water
- olie pas toevoegen als kind al een paar minuten in bad zit
- gebruik hypoallergenen producten voor in bad

Hormoonzalven

Dermatocorticosteroïden (hormoonzalven in de volksmond) zijn zalven, crèmes en lotions waarin een middel zit dat afgeleid is van het natuurlijke hormoon cortisol. Cortisol is een hormoon dat in de bijniere wordt aangemaakt en dat veel belangrijke processen in het lichaam regelt. Corticosteroïden werken op de huid als een afweeronderdrukker. Inmiddels zijn er verschillende varianten van ontwikkeld. Ze hebben elk een andere sterkte en op basis daarvan worden ze ingedeeld in klassen van 1 (zwak) tot 4 (zeer sterk). Veel mensen zijn in eerste instantie huiverig om dermatocorticosteroïden te gebruiken. Essentieel is het juiste gebruik.

Een aantal dingen om op te letten:

- De klasse-indeling: klasse 1 en 2 mogen zonder meer bij een kind worden toegepast. Klasse 3 en 4 worden bij kinderen alleen voorgeschreven als een ernstige verergering van het eczeem moet worden behandeld. Controle door een dermatoloog is dan noodzakelijk.
- Het effect van de zalf vermindert bij continu gebruik. Het is daarom belangrijk zogenaamde stopdagen in te lassen; dit noemen we intermitterend gebruik.

Hierbij zijn er tussenpozen van minimaal drie dagen waarop geen dermatocorticosteroiden worden gebruikt. Lukt het niet om het eczeem in toom te houden in die stopdagen, dan is het beter een klasse hoger te gaan.

- Het kan soms raadzaam zijn om eerst met een hogere klasse te beginnen. Als het eczeem onder controle is kun je een klasse lager gaan.
- Het gezicht en de genitaliën zijn extra gevoelig voor corticosteroiden en dus is daar de kans op bijwerkingen groter. Pas

daarom een lagere klasse in het gezicht toe en vermijdt de genitaliën.

- Voor de behaarde hoofdhuid zijn lotions beschikbaar.

Bronnen:

- Boek: Kinderverpleegkunde en kindergeneeskunde van Persis Mary Hamilton
- Vereniging voor mensen met Constitutioneel Eczeem
- www.kindereczeem.nl

Claudia Kattevilder, Specialistisch verpleegkundige CombiCare

VERBANDMATERIALEN VOOR KINDEREN MET ECZEEM

Er zijn voor kinderen met eczeem allerlei buisverbanden en pakken te verkrijgen om het kapot krabben van de huid tegen te gaan, maar ook om de kleding te beschermen tegen vette zalven/crèmes.

Kinderen met eczeem hebben vaak een droge, schilferige huid. Soms over het hele lichaam, maar het kan ook alleen in de huidplooien zijn, zoals de knieholte. Voor deze plekken kan

een hydrocolloïd ingezet worden. Hier kan men dan kiezen voor een dunne hydrocolloïd.

Door de eigenschappen van het hydrocolloïd, zal er een vochtig

milieu gecreëerd worden, waardoor de huid weer kan genezen. Ook zal hierdoor de jeuk afnemen. Het is mogelijk om onder het hydrocolloïd een zalf aan te brengen.

Alle onderstaande producten zijn in verschillende maten verkrijgbaar.

Product	Merk	Eigenschappen
Dermasilk	Dermasilk	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft antibacteriële werking, waardoor bescherming tegen infecties. Dit betekent afname van roodheid en jeuk. • In combinatie met zalf, versterkt het de werking van zalf. • Draagt zeer comfortabel, is ademend en vochtdoorlatend. • Voorkomt beschadiging van de huid door kleding en krabben van de huid.
Tubifast hemd en legging	Medeco	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelt als bescherming van huid en kleding bij zalfverbanden. • Gladde zoomnaden voorkomen irritatie van de gevoelige huid. • Door de rek in twee richtingen bieden de garments complete bewegingsvrijheid.
Hydrocolloïd Thin	Verkrijgbaar in diverse uitvoeringen bijv. Comfeel Dermacover, Duoderm Extra Thin, Varimate Thin	<ul style="list-style-type: none"> • Occlusief verband, dicht de zenuwuiteinden af waardoor minder pijn en jeuk. • Creëert een vochtig wondmilieu. • Werkt als een depot bij gebruik van zalf onder het hydrocolloïd.